

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **februari 2019**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

**KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ
WERK DER VOLKSTUINEN vzw
GERAARDSBERGEN**

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen
Tel.: 054411906
Rekeningnummer: **BE29 0010 4554 0364**
volkstuinten.gbergen@gmail.com
www.volkstuinengeraardsbergen.be

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Bedankt!

Hartelijk dank aan alle leden die ons ook dit jaar trouw bleven en welkom aan onze nieuwe leden! Wij hopen u ook dit jaar talrijk te mogen ontmoeten op één van onze activiteiten, die we via dit maandblad en op onze website aankondigen onder de rubriek 'Evenementen'. Neem even de tijd om rond te neuzen op onze website www.volkstuinengeraardsbergen.be, waar u verneemt waar onze vereniging voor staat. Onder de rubriek 'Maandblad' krijgt u in vroegere edities van ons maandblad een idee van de georganiseerde activiteiten. Men zegge het voort!

Volgende activiteit

- **Vrijdag 22 februari 2019 om 19h30** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen: voordracht over '**Rozen**' door de heer **Van Sante Carl**.

De roos bekleedt sinds mensenheugenis een speciale plaats in het hart van elke romanticus en tuinliefhebber! Volgens de mythologie gaf Cupido een prachtige witte roos aan Harpocrates om zo een einde te maken aan de geruchten dat Venus ontrouw zou zijn. Met succes en zo werd Harpocrates de god van de (stil)zwijgenheid.

Rozen sieren bijna elke tuin. Ze staan mooi te pronken in borders maar ook in een grote pot op het balkon of terras laten ze niemand onberoerd. Deze bloemen hebben de reputatie veeleisende planten te zijn, maar met de juiste verzorging en enkele nuttige tips kan ook jouw tuin met een minimum aan inspanning opgefleurd worden met deze koningin der bloemen.

De gekende rozenspecialist "**Van Sante Carl**" uit Wetteren, legt aan de hand van beelden uit hoe we best te werk gaan bij het aanplanten van een rozenperk.

Het begint met de keuze van de soort (groot of klein) en de kleur. Verder: wat is de meest geschikte grondsoort, de beste plantperiode, de juiste plantafstand, bemesting, eventuele combinatie met andere planten, hoe rozenmoeheid voorkomen?... Ook rozen in potten krijgen de nodige aandacht. Als afsluiter is er een praktische snoeidemonstratie.

Kortom, op al uw vragen over de roos mag u een professioneel antwoord verwachten. Een niet te missen voordracht voor alle huidige en toekomstige rozenliefhebbers.

Iedereen is van harte welkom, inkom gratis.

- Wij vermelden hier ook graag dat er op de rozenkwekerij op **09 maart 2019** een **demodag** over het 'Snoeien van rozen' wordt georganiseerd. Er zijn op die dag twee workshops gepland (om 13.00 en om 15.00 u), waarin een aantal basisregels met betrekking tot het snoeien van rozen uitgelegd worden. Kostprijs voor deelname is 6 € p.p. (vooraf te betalen). Voor alle verdere praktische info verwijzen we graag naar de website: <https://vansante.be/>.

Afhalen van de bestellingen van de groepsaankoop

De bedeling van uw bestelling zal, zonder tegenbericht, plaats hebben op:

- **vrijdag 8 MAART van 16h30 tot 18h**
- **zaterdag 9 MAART van 9h30 tot 11h ten laatste.**

Waar? Op de speelplaats van de Lagere afdeling van het Sint-Jozefsinstituut (Karmelieten). Ingang langs de Gentsestraat en de Karmelietengracht.

Sint-Jozefsinstituut " 't Karmelieten "

Karmelietenstraat 57
9500 Geraardsbergen

tel: 054/41 07 10 – 054/412 412

BuBaO De Mozaïek

Boelarestraat 3
9500 Geraardsbergen
tel: 054/41 83 50

Op de agenda volgende maand

- **Vrijdag 22 maart 2019:** voordracht over 'Teelttips voor het zelf kweken van yacon (appelwortel)' door **Guy De Kinder**. Dit wortelgewas is oorspronkelijk afkomstig uit Zuid-Amerika, maar je kunt ze ook in uw eigen tuin kweken. Bij ons is het gewas nog niet zo heel erg gekend, maar deze groente wordt steeds populairder omdat ze erg gezond is. Bovendien is ze weinig vatbaar voor insecten- en schimmelaantastingen. Onze voordrachtgever heeft wel al enkele jaren ervaring met de teelt van yacon. Besproken wordt o.a. de vermeerdering, teeltwijze, vruchtwisseling, bemesting, planttips, oogst en bewaring. Yacon is niet verwant aan de aardappel en er is geen vergelijking mogelijk op het gebied van teeltduur, standplaats en ziektegevoeligheid.

Nabeschouwingen bij de voordracht van 25 januari

Voordrachtgever PHILIP DE TEMMERMAN, lid van het Krakelingencomité, schetste ons een informatief beeld van het dubbelfeest 'Krakelingen en Tonnekensbrand', een oude traditie die ieder jaar, eind februari, doorgaat en Geraardsbergen toch wel typeert en op de toeristische kaart heeft gezet. Vooral de erkenning van dit feest in 2010 als 'IMMATERIEEL ERFGOED' is een hele eer voor de stad en zeker ook voor de mensen van het Krakelingencomité. Opgericht in 1991, zet dit comité zich enorm in om telkens weer een kwaliteitsvolle stoet, verrijkt met altijd een extra thema, door de straten van Geraardsbergen te laten defileren. De apotheose is de krakelingenworp op de Oudenberg en voor de 'warme' afsluiter van de dag zorgt Tonnekensbrand op diezelfde bergtop. Terwijl volksdansen of vuurspuwers voor sfeer zorgen, verjaagt het vuur de winter en verwelkomt de nakende lente. Tonnekensbrand wordt in de deelgemeenten met een kleiner vuur beantwoord, 'Walmkebrand'. Sommige vuren zijn zichtbaar van op de top van de Oudenberg.

De organisatie van het feest en de opbouw van de stoet, waarin de vier elementen: VUUR, WIJN, BROOD en VIS centraal staan, nemen een gans jaar in beslag. Philip schetste ons de voorbereidingen van maand tot maand: de initiatieven, de contacten, de werken, de repetities, ... waarvoor de regisseurs verantwoordelijk zijn om tot een mooi eindresultaat te komen.

Bij deze uiteenzetting over dit feestgebeuren vond het bestuur het gepast om de aanwezigen een gratis glas wijn aan te bieden, een verrassing die erg geapprecieerd werd. Evelien en Jeroen, lid van de vereniging hadden zich spontaan aangeboden om voor enkele lekkere stukjes opgevulde wraps te zorgen. Dikke merci nog hiervoor!

Om af te sluiten lichtte Philip nog een tipje van de sluier op over de ons aller welbekende sage over de belegering van de stad door Walter van Edingen. De geschiedenis leert ons dat Geraardsbergen wel door zijn leger overrompeld werd en toegangspoorten en een groot deel van de stadsmuren verwoest werden, inwoners gedood, maar ... we blijven toch liefst geloven in het chauvinistische verhaal over het verschalken van de vijand, dat al jaren wordt verteld en de traditie van de 'mastellenworp' een extra sfeertje geeft!

Een korte film vatte deze interessante voordracht samen en sloot deze gezellige avond af.

Met oprechte dank aan Yolande voor het doorsturen van deze samenvatting.

Bent u al gestart tuinder?

Ik alvast wel. Niet buiten natuurlijk, maar onder bescherming (serre, platte bak, veranda, ...) kan het wel. 'Telen onder bescherming' biedt ons de mogelijkheid om sommige groenten (en bloemen) vroeger te kweken. De temperatuur onder glas of kunststof zal immers vlug oplopen als de zon even schijnt, zodat wij al in het prille voorjaar kunnen genieten van de eerste vitamientjes.

Zaaien in bak heeft heel wat voordeel

Het (voor)zaaien in bak biedt zeker voor trager kiemende groenten zoals ui, prei, ... een groot voordeel ten opzichte van het zaaien in volle grond. De uitzaai buiten is onzekerder en kan ook pas (veel) later gebeuren (kan pas van zodra de temperatuur 's nachts niet meer onder 5°C zakt).

Om u een idee te geven: mijn, op 12 januari, gezaaide prei in bak en geplaatst in de kelder, kiemde na twee weken. De grond is een mengsel van potgrond en witte zand en vóór het zaaien heb ik in de voortjes lauw water gegoten. Na het afdekken van de zaden leg ik onmiddellijk een plasticfolie op de isomobak om de verdamping tegen te gaan en de lichte opwarming van de grond (tijdelijk) wat gevangen te houden. Prei is net zoals de meeste groenten (sla, spinazie, tomaten, ui, aubergine, pepers, paprika's, ...) een donkerkiemer, vandaar mijn keuze voor de kelder, waar de temperatuur op dit moment stabiel is dan in onze veranda. Enkele typische lichtkiemers zijn aardbei, basilicum, peterselie en selder. Bij donkerkiemers remt licht het kiemproces af, bij lichtkiemers geeft licht net de prikkel om te gaan kiemen. Het zaad van lichtkiemers wordt daarom niet of slechts zeer weinig afgedekt.

Hetzelfde principe heb ik, eind januari, toegepast voor sla, spinazie en erwten: de sla was gekiemd na amper een week, de spinazie en de erwten deden er enkele dagen meer over. Verleden week heb ik ook ui en enkele soorten kolen (broccoli, bloem- en spitskool) gezaaid.

Ik gebruik isomobakken die 6 à 8 cm diep zijn, wat voor de meeste groenten volstaat. Voor prei en ui met hun lange wortelslierten zijn ze best nog dieper. De zaaigrond droogt minder snel uit indien de hoeveelheid grond groter is en dit is belangrijk voor het kiemproces. Sla, spinazie en de kolen heb ik in een zaaitray (4 op 4 cm) gezaaid: als de kluitjes goed doorworteld zijn worden sla en spinazie uitgeplant in volle grond, de kolen worden verspeend naar een groter potje (8 à 10 cm).

In de serre heb ik nog enkel maar radijs gezaaid, tussen de rijen met veldsla (in vorig najaar gezaaid). Kies een geschikt ras, bv. Saxa, een zogenaamd broeirras dat weinig blad geeft.

Nog even doorgaan op de erwten

Erwten zijn ideaal om vroeg aan de slag te gaan want ze houden niet echt van warm weer, daarom kunnen ze ook moeilijk(er) in de zomer worden geteeld. Doperwten worden geteeld voor de jonge groene zaden, van peulerwten worden de peulen geoogst. Je hebt erwten met ronde en gedeukte zaden. Ronde zijn het meest geschikt voor de vroege teelt. Gedeukte of gekreuktzadige kunnen iets later worden gezaaid en zijn zoeter van smaak. Er zijn lage soorten, die (in principe) geen steunmateriaal nodig hebben en hoge. Erwtzaden behouden een drietal jaar hun kiemkracht onder de juiste bewaarcondities.

Teelt

Binnen of onder koud glas voorzaaien in een potje (4-5 zaden) kan vanaf eind januari - begin februari. Rechtstreeks in volle grond kan vanaf maart/april, op voorwaarde dat de grond niet te nat of te koud is. In volle grond stop je om de 5 cm 1 à 2 zaden ongeveer 5 cm diep, 30-50 cm tussen de rijen. Bij hoge soorten moet de afstand tussen de rijen groter zijn (tot 1m), om te vermijden dat de rijen in elkaars schaduw liggen.

Standplaats

Erwten komen op het perceel van de vlinderbloemigen. Ze groeien op vrijwel elke (vochthoudende) tuingrond die voldoende rijk is aan organisch materiaal. Geef ze een zonnige standplaats. Zet ze slechts na een zestal jaar op dezelfde plaats. Zorg, na het planten, voor bescherming (bv. vliesdoek) tijdens vorstperiodes en voorzie eventueel netten als bescherming tegen de vogels. Wanneer de jonge plantjes 10 à 15 cm hoog zijn worden ze best aangeaard. Hoge soorten moeten voorzien worden van steunmateriaal zoals rijshout of gaasdraad. Houd de percelen onkruidvrij en breng eventueel een mulchlaag rond de plantjes aan (grasmaaisel, ...). Je hoeft erwten geen extra stikstofrijke meststof te geven omdat de plant zelf in staat is om stikstof uit de atmosfeer te binden.

Soorten

- **Doperwten:**
 - Laag: Kelvedon, Meteor, Kalife, Ceresa, ...
 - Hoog: Vada, Mechelse krombek, Urbana, ...
- **Peulerwten:**
 - Laag: Norli, De Grace
 - Hoog: Sugar Bon, Reuzensuiker

Bron: Eddy Geers (MijnTuin.org)

Kleinfruit mag in geen enkele tuin ontbreken

Tot de groep 'houtig kleinfruit' behoren naast de rode- en witte trosbessen ook de zwarte bessen (cassis), kruisbessen, bramen, frambozen, blauwe bessen, taybessen, Ze zijn geschikt voor kleine en grote tuinen en passen bijzonder goed in de eetbare (sier)tuin. Deze voor hobbytuinders zeer interessante fruitgroep wordt, samen met aardbeien, onder de noemer 'zachtfruit' geplaatst, naast andere indelingen zoals 'hardfruit' (appels, peren, ...) en 'steenfruit' (pruimen, kersen, ...).

Eind februari/ begin maart is een uitstekend moment voor de jaarlijkse onderhoudsnoei van uw (tros)bessen. Drie jaar geleden gaf Yves Hendrickx van het PPK 'Pamel' bij ons een uitgebreide bespreking van verschillende soorten bessen. Een geschikt moment, dacht ik zo, voor een opfrisbeurt van enkele veel geteelde.

HEDENDAAGSE NATUURLIJKE TUINEN

WATERMOLENSTRAAT 17,
9572 SINT-MARTENS-LIERDE (LIERDE)
054/42.35.27 0499/42.26.51

ANNMUYLDERMANS@SCARLET.BE

WWW.TUINARCHITECT-ANN-MUYLDERMANS.BE

Rode en witte (tros)bessen (Ribus rubrum)

- **Standplaats**

Om het even waar, maar liefst op een zonnige plek. Vooral witte bes heeft meer warmte nodig om te rijpen. Bescherming tegen lentedonnerdagsvorst is nodig.

- **Bodem en bemesting**

Zorg voor een evenwichtig bemeste bodem met een overmaat aan kalium (kaliumgebrek uit zich in een verkleuring van de bladrand, gevolgd door bladval in augustus). Houd de grond steeds voldoende vochtig (door te mulchen bv.) om 'rui' (bloesemval) te voorkomen.

- **Planten**

Indien u bessen als struik wenst aan te planten dan dient u een afstand van (minstens) 1,5 in de rij en 2,5 m tussen de rijen aan te houden. Plant liever voldoende diep (takken een stuk onder de grond) zodat er nieuwe grondscheuten ontstaan, die nodig zijn voor de verjonging.

Bij aanplant als leivorm in een rechte haag is dit minder noodzakelijk. Hier kan je kiezen tussen drie-, twee- of ééntakkers, die je dan respectievelijk op een afstand van 1 m, 0,65 m en 0,33 m in de rij plant. Die teelt heeft een aantal voordelen: de bessen kunnen gemakkelijker worden geplukt, zijn tegelijk en vroeger rijp en vaak beter van kwaliteit. Door het luchtige gewas hebben ze minder last van schimmelziekten.

- **Snoei en onderhoud**

- Vormsnoei

Na het planten terug snoeien tot op 3 à 4 ogen (let er op dat het laatste oog naar buiten gericht is, zie foto hiernaast). Samen met de grondscheuten krijgen we zo 6 tot 10 gesteltakken. Indien ze elkaar te kort naderen of verkeerd (naar binnen) groeien dan moeten de zwakste, binnenste volledig weggesnoeid worden.

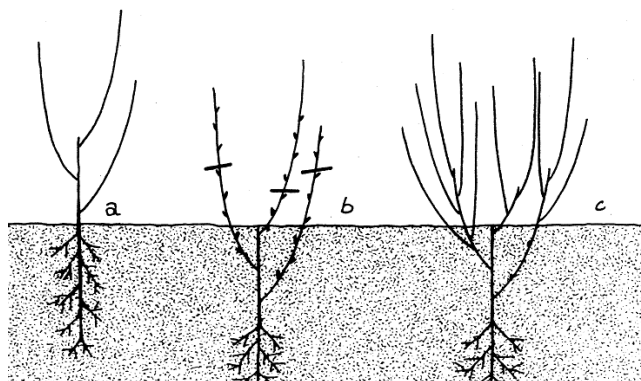
- Onderhoudssnoei

Iedere winter snoeien, bij voorkeur

eind februari - begin maart, liefst bij droog en zonnig weer en wanneer het niet vriest. Laat snoeien biedt voordelen: minder last van schimmels zoals 'VUUR' (Nectria), veroorzaakt door het meniezwammetje en gekenmerkt door fel oranje pukeltjes op de takken (zie foto). Aangetaste takken sterven af midden in de groei -> onmiddellijk uitsnoeien en verbranden (de schimmel kan van dood naar levend hout migreren). Ook hebt u, bij late snoei, meer kans om

de rupsen van de bessenglasvlinder (Sesia), die op dat tijdstip aan het uiteinde van de takken zitten, met de snoei mee op te ruimen. Te lage takken volledig wegsnoeien, slecht gerichte terugnemen op sterke (jonge) twijgen (schaar op de juiste plaats). Ook grondscheuten worden weggenomen indien ze niet dienen om te verjongen. De eenjarige zijtakken die ontstaan op de hoofd- of gesteltakken worden ingekort: we willen geen hout maar fruit. Bessen dragen aan de basis van eenjarige twijgen. Afhankelijk van het ras (groeikracht) wordt er kort of lang gesnoeid. Hierdoor wordt de vruchtkwaliteit bepaald. Bij lange snoei: weinig of niet knippen. Bij korte snoei worden bijna alle zijtakken ingekort tot op 10-15 cm; enkel de kleine twijggjes blijven onaangeroerd. Deze snoei kan op vruchtbare rassen met rustige groei worden toegepast. In geval van korte snoei past u best 'zomersnoei' toe. In de periode april - juni worden op regelmatige tijdstippen de groene koppen 'uitgepitst'. Dit is beter dan 'uitknippen' omdat het groeiremmend werkt, waardoor meer bloemknoppen ontstaan. Ook verwijdert u op die manier eventuele aantasting door luizen, die zich in de malse groene top bevinden. Hou de struiken op een hoogte van maximaal 1,5 m. Zeer belangrijk bij de

aalbessensnoei is de hygiëne: verwijder de gesnoeide takjes (groot en klein) onmiddellijk. De snoeischaar kan je best ontsmetten met Dettol.

- **Nog enkele weetjes**
 - **Stekken**: als u zomersnoei toepast rest er weinig eenjarig hout, tenzij jonge grondscheuten die we niet wensen te behouden. Knip hieruit stekken van 20 cm (10 cm in de grond, 10 cm boven). Een goed ontwikkelde eenjarige twijg eindigt meestal op een einddoog. Dit deel is bijzonder geschikt voor de opkweek van ééntakkers, omdat uit een einddoog vrijwel altijd een verlengenis ontstaat. De overige delen kan u gebruiken voor twee- en drietakkers. Neem geen stekken van licentierassen want hierop staan zware straffen.
 - **Koudesom**: diverse plantensoorten waaronder ook de bessen hebben gedurende de winter een bepaalde hoeveelheid koude (koudesom) nodig om de rustperiode te doorlopen. Deze koudesom is de afgelopen jaren afgenomen; indien dit zo doorgaat kan het een probleem worden voor bepaalde variëteiten (bv. Jonkheer van Tets).
 - **Rui**: vochttekort tijdens de bloei in juni kan rui (afvallen van de bloesem) veroorzaken.
 - **Vogels** komen naar de bessen bij droog en zonnig weer vooral om hun dorst te lessen. Zet daarom schaalpjes met water.
- **Variëteiten**

Enkele interessante variëteiten van rode en witte bessen.

 - **Korte snoei**: JUNIFER (aanrader!, zeer vroeg ras, geringe koudebehoefte, goede productie, regelmatig verjongen want ook bessen op eenjarig hout), JONKHEER VAN TETS (zeer vroeg ras, lange trossen, matige smaak, heeft veel koude nodig om uit te lopen (probleem bij zachte winters!)), WERDAVIA (wit, middentijds, matige productie en smaak, weinig gevoelig voor bladvalziekte)
 - **Lange snoei**: wordt toegepast bij de meeste rode rassen die met een 'R' beginnen. ROLAN (middentijds, goede zeer mooie bes met goede smaak), ROTET (middentijds, mooie grote donkere bes, goede smaak), ROVADA (laat, zeer mooie dikke smakelijke bessen, weinig ziektegevoelig). BLANKA (wit, late maar hoge productie, mooie trossen), ZITAVIA (wit, vrij lange snoei, zeer vroege en hoge productie, zeer grote bessen en lange trossen).

Zwarte bessen (Ribus nigrum)

• **Standplaats**

Planten op een open zonnige plaats, die tijdens de bloei best beschermd is tegen noorden- of oostenwind. Eventueel late soorten kiezen om te vermijden dat lentenachtvorst schade berokkent aan de bloei (vooral op laaggelegen percelen is de kans hierop het grootst).

• **Bodem en bemesting**

De bemesting is gelijkaardig aan die van de andere kleinfruitsoorten, maar zwarte bes verdraagt wel een iets hogere dosering.

• **Planten**

De plantafstand voor een struik is in functie van de groeikracht en kan variëren tussen (1,5 x 1,5) en (2,5 x 2,5) m. Plant ook hier voldoende diep zodat er jaarlijks voldoende grondscheuten worden gevormd om de struik te kunnen verjongen. Na het planten de grond vochtig houden door aanbreng van een compost- of mulchlaag.

• **Snoei en onderhoud**

• **Vormsnoei**

Snoei de geplante struik terug tot 10-15 cm boven de grond, dit om het evenwicht tussen de wortels en het bovengrondse deel van de plant te behouden. Let er op dat het laatste oog naar buiten gericht is, zo ontstaan bredere struiken. Een achtal scheuten behouden, de rest tegen de grond weg.

• **Onderhoudssnoei**

De jaarlijkse onderhoudssnoei is veel eenvoudiger dan bij rode of witte bes. Zwarte bessen dragen hoofdzakelijk op eenjarig hout. De vervanging dient tijdig te gebeuren door de oude scheuten terug te snoeien op een jonge zijtwijg (lichter van kleur). Of, door een oude tak volledig weg te nemen en een grondscheut te laten doorgroeien. Verder te lage takken en niet dienende grondscheuten wegnemen en, indien nodig, de struik uitdunnen zodat alle takken voldoende licht en lucht krijgen. De snoei mag uitgevoerd worden onmiddellijk na de pluk (positief voor de jonge scheuten) of tijdens de herfst of winter.

• **Variëteiten**

De ligging is bepalend voor de keuze van het ras; bij vorstgevoelige plaatsen gaan we voor late rassen kiezen zoals Baldwin, Black Reward, Amos Black, Consort, Troll, Andega of Black Down. TENAH & TSEMA (vroeg, zeer goede productie, lange trossen, matige smaak, gevoelig voor witziekte, ongevoelig voor bladvalziekte, takken ondersteunen), SILVERGIETERS ZWARTE (vroeg, zeer lekker, regengevoelig, geeft tijdens natte periode slechte productie), WELLINGTON XXX (vroege bloei en laat in productie, goede productie, zeer lekkere vrucht, ziektegevoelig), ROODKNOP (laat ras, bessen en trossen vrij groot, rijpe bessen vallen gemakkelijk af), BLACK REWARD (laat, goede productie, lange stevige trossen, vatbaar voor witziekte).

Frambozen (*Rubus idaeus*)

- **Standplaats**

Op een zonnige plaats, op goed doorlaatbare bodem want frambozen verdragen geen natte voeten. Dit is vooral belangrijk voor zomerframbozen, die gevoeliger zijn voor wortelziekten dan de sterkere herfstframbozen. Na een tiental jaar zijn zomerframbozen vaak uitgeput.

- **Bodem en bemesting**

Zorg voor een humusrijke bodem: die mag, in tegenstelling tot ander kleinfruit, wat lichtzuur zijn (pH lager dan 6.5). Ze verdragen een stevige bemesting om ieder jaar nieuwe scheuten aan te maken.

- **Planten**

Plant ondiep op een rij, op een afstand tussen 20 en 50 cm van elkaar. U hoeft geen plantgat te maken: plaats de planten boven op de (diep bewerkte) grond en aardt de wortels aan. Zo komen de planten op een heuveltje te staan (eventueel een druppel slang inwerken voor watergift tijdens lange droge periodes). Kort de frambozen na het planten direct in tot op 40-50 cm (zie foto hiernaast). Dit voorkomt het bewegen door de wind en bevordert het uitlopen van de knoppen op de wortels. Zodra de grondscheuten 20-25 cm lang zijn, snoeit u de oude twijg tot aan de grond weg.

TIP: planten in de noord-zuidrichting heeft heel wat voordeel! Dit is trouwens een algemeen geldende tuinregel. Groenten en planten krijgen een goede belichting en drogen sneller op, waardoor er minder kans op schimmels is. Bij aanplant van meerdere rijen, moet de rijafstand minimaal 2 m zijn, om schaduw van de ene op de andere rij te vermijden.

- **Snoei en onderhoud**

- Zomerframboos

Omdat nieuwe scheuten concurrenten zijn voor de vrucht dragende scheuten, neem je ze best weg tot 1 mei, nadien eventueel verdunnen. Frambozen rijpen van boven naar onder. Op dunnere stengels zijn ze tot 14 dagen vroeger rijp. Het is aangewezen om de lange vruchttakken te ondersteunen met een draad. Ook dien je bij het plukken te vermijden om de takken naar beneden te trekken (kop breekt gemakkelijk). De vruchten worden best met een naar boven draaiende beweging geoogst. Zo snel mogelijk na de oogst het afgedragen hout volledig wegsnoeien en verwijderen; de nieuwe scheuten, die ons volgend jaar vruchten zullen geven, worden uitgedund tot een achttal per meter en aangebonden. Alles wat buiten de rij groeit wordt verwijderd. Tijdens de winter kan u eventueel verteerd stalmest aan de voet van de plant leggen.

- Herfstframboos

De afgedragen takken (na bladval!) tot tegen de grond wegsnoeien op het einde van het jaar of in het voorjaar. De nieuwe scheuten die tijdens de zomer aan de voet ontstaan eventueel uitdunnen. Die zullen ons nog hetzelfde jaar gedurende 8 tot 12 weken vruchten geven.

TIP: Als alternatief kan u een aantal (laat gevormde) stengels niet volledig wegsnoeien (maar wel terugknippen) om ze als "zomerframboos" te laten produceren. Op deze stengels zullen nieuwe groene scheuten ontstaan die eerder vruchten geven dan de nieuwe grondscheuten. Het is tevens een manier om bij twijfel uit te maken of je zomer- dan wel herfstframbozen hebt staan. Bij zomerframbozen komen er uit de knoppen bloemstengels in plaats van nieuwe scheuten.

- **Variëteiten**

Hierna enkele interessante variëteiten uit het ruime aanbod

- Zomerframboos: GLEN COVA (vroeg, zeer productief, goede smaak), MALLING PROMISE (iets later, zeer productief, goede smaak), MARWE en MAGNIFIC DELBARD (laat, goede productie van zeer dikke stevige vruchten).

- Herfstframboos: HERITAGE (meest aangeplant, productief, kleine harde vruchten) AUTUMN BLISS (mooie vruchten, zeer productief, minder ziektegevoelig).

	<p>ALUMINIUM EN PVC RAMEN EN DEUREN - VERANDA'S</p> <p>Edingseweg 110 9500 Moerbeke (Geraardsbergen) Tel. & Fax 054 41 91 97 BTW BE 864.426.089</p> <p>GSM 0496 76 58 16</p>
---	--